

**Uzņēmējdarbības attīstības programmas pilotprojekts
„Ogres novada uzņēmējdarbības attīstības programma
2008 – 2015 gadam”**

OGRE, 2008

SATURS

IEVADS.....	3
1.ESOŠĀ SITUĀCIJA.....	4
VISPĀRĒJAIS RAKSTUROJUMS.....	4
EKONOMISKĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE.....	4
NODARBINĀTĪBA UN BEZDARBS OGRES NOVADĀ.....	5
OGRES BIZNESA UN INOVĀCIJU INKUBATORS.....	7
EKONOMISKI AKTĪVIE UZŅĒMUMI OGRES NOVADĀ.....	9
LIELĀKIE NOVADA UZŅĒMUMI	9
ĀRVALSTU INVESTĪCIJAS OGRES NOVADĀ	11
INFRASTRUKTŪRA.....	12
CEĻI.....	12
DZELZCEĻŠ	14
IKP	15
IZGLĪTĪBAS IESPĒJAS OGRES NOVADĀ	16
UZŅĒMĒJDARBĪBAI NEPIECIEŠAMO PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBA.....	17
2.SVID	18
3.PERSPEKTĪVĀS ATTĪSTĪBAS JOMAS.....	19
4.PROGRAMMAS IEVIEŠANAS UZRAUDZĪBAS MEHĀNISMS (MONITORINGS)	22

IEVADS

Uzņēmējdarbības attīstības programmas pilotprojekts „Ogres novada uzņēmējdarbības attīstības programma 2008 – 2015 gadam” tiek izstrādāts projekta „Biznesa atbalstīšana ilgtspējīgai attīstībai – Biznesa Matrīška ” ietvaros, kas ir saņēmis finansējumu no Baltijas Jūras Reģiona Interreg III B kaimiņvalstu programmas un ir sastāvdaļa programmai „Программа делового сотрудничества между Рижским регионом и Ленинградской областью на 2008-2013 годы”

Pilotprogramma paredzēta kā paraugs novadu, pilsētu un citu administratīvo teritoriju uzņēmējdarbības attīstības programmu izstrādei. Programmas ietvaros tiks apskatītas vairākas tēmas:

- 1) Teritorijas esošās situācijas apraksts, kurā tiks ietverta informācija par ekonomiskajiem rādītājiem teritorijā, par infrastruktūru un tās pieejamību, par izvietojumu un par uzņēmējdarbības veicinošiem un bremsējošiem apstākļiem;
- 2) Vājo, stipro pušu analīze, kurā tiks atspoguļotas teritorijas vājas puses, neattīstītās nozares un pasākumiem, pie kuru attīstības ir jāstrādā, tā arī stiprās puses – teritorijas esoša situācija, attīstītās jomas un priekšrocības attiecībā pret citā teritorijām;
- 3) Perspektīvās attīstības jomas, programmas mērķi un pamatuzdevumi, analizējot esošo situāciju un esošās attīstības tendences, tiks noteikti attīstības virzieni, mērķi un pamatuzdevumi, lai sasniegtu noteiktos mērķus;
- 4) Pasākuma plāns programmas ieviešanai: sagatavots detalizēts pasākumu plāns programmas mērķu sasniegšanai, kā arī atrunāts programmas ieviešanas uzraudzības mehānisms.

Šī dokumenta un citu plānošanas dokumentu izstrādei ir nepieciešams saturs un darbu apraksts:

1. Esošā situācija.

Teritorijas vispārējais raksturojums , ekonomiskās situācijas analīze, nodarbinātība un bezdarbs konkrētajā teritorijā, ekonomiski aktīvie uzņēmumi, lielākie investoru teritorijā, infrastruktūra, IKP , esošo uzņēmējdarbībai nepieciešamo pakalpojumu pieejamība, teritorijā pieejamie uzņēmējdarbības atbalsta instrumenti;

2. SVID analīze

Šajā sadaļā tiek aplūkotas teritorijas stiprās puses, vājās puses no dažādiem aspektiem, kas ir svarīgi uzņēmējdarbības attīstībai, tiek analizētas iespējas un draudi, kas tuvākajā laika periodā iespējamas teritorijā.

3. Perspektīvās attīstības jomas, programmas mērķi un pasākumi

Sadaļā tiek analizētas un aprakstītas uzņēmējdarbības attīstības prioritātes konkrētā teritorijā, kas izriet no esošās situācijas apraksta. Tiek ņemtas vērā arī SVID analīzes tabulas ar iespējām, kuras arī tiek ielāutas perspektīvās attīstības jomās.

Pēc attīstību jomas noteikšanas, iespējams sakārtot prioritātes un pasākumus, kas veicami, lai sasniegtu noteiktās prioritātes.

4. Pasākumu plāns programmas ieviešanai, monitorings

1. ESOŠĀ SITUĀCIJA

VISPĀRĒJAIS RAKSTUROJUMS

Šobrīd Ogres novads ir viena no administratīvi teritoriālās reformas rezultātā izveidotajām pašvaldībām Rīgas plānošanas reģionā. To veido Ogres pilsēta un Ogresgala pagasts. Pagasta teritorijā ir trīs apdzīvotas vietas - Ciemupe, Kārļi un Lībieškalns. Novads robežojas ar Ikšķiles, Suntažu, Rembates, Daugmales pagastu un Ķeguma un Ikšķiles pilsētas lauku teritoriju.

Novads atrodas Ogres upes krastos - pie tās ietekas Daugavā, 36 km no Rīgas. Kopējā tā teritorija aizņem 109.29 km² (pagasta platība – 96.71 km², pilsētas – 13,58km²), ko apdzīvo 28 849 iedzīvotāji, no kuriem 26 198 (uz 2004.gada 1.janvāri) dzīvo Ogres pilsētā. Procentuāli novadā vairāk dzīvo sievietes – 55,37%, kas atbilst vidējam rādītājam valstī.

Ogres rajona centrālais novads - Ogres novads ir izvietojies Ogres rajonā.

Ogres rajons atrodas Latvijas centrālajā daļā, abpus Daugavai un ir vēsturiski piederīgs kā Vidzemei (Daugavas labais krasts), tā Zemgalei (kreisais krasts). Tas robežojas ar Rīgas (ziemeļrietumos), Cēsu (ziemeļos), Madonas (austrumos), Aizkraukles (dienvidos) un Bauskas (dienvidrietumos) rajoniem. Rajona platība tā pašreizējās robežās ir 1843,2 km².

Ogres novada ģeogrāfiskais izvietojums un pieejamā infrastruktūra ir uzskatāma par ļoti izdevīgu, lai sekmētu novada sociālekonomisko attīstību, kā arī iedzīvotāju skaita pieaugumu tuvākajā laikā. Cauri novada teritorijai iet Rīgas-Daugavpils autoceļš, kā arī elektrificēta dzelzceļa līnija (ar pieturām Jaunogrē, Ogrē, Pārogrē un Ciemupē), kas nodrošina iedzīvotāju mobilitātes iespējas, t.sk. nokļūšanu līdz galvaspilsētai ~40 min. laikā.

Mīnētais faktors vislielākā mērā ietekmē bezdarba līmeni (Ogres pilsētā un tās apkārtnē 4 - 5 %), dodot iedzīvotājiem ne tikai izvēlēties piemērotas darba vietas, bet arī iespējas izglītoties aukstākajās mācību iestādēs, apgūt profesionālās programmas, pārkvalificēties un uzlabot savas iemaņas un prasmes.

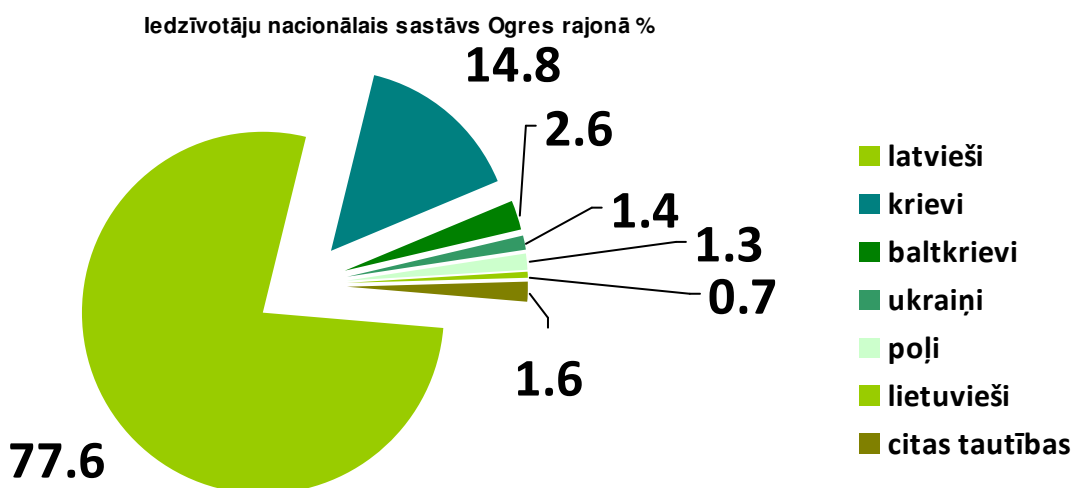
Ogre, pateicoties nelielajam attālumam līdz Rīgai un labajiem transporta un Interneta sakariem, ir kļuvusi par pievilcīgu vietu uzņēmējdarbības attīstībai. Pēdējo gadu laikā Ogrē savu darbību ir uzsākušas vairākas jaunas uzņēmējdarbības, kas ir nodrošinājušas jaunas darba vietas novada iedzīvotājiem. Piemēram, darbu uzsācis Norvēģijas valsts investīciju korporācijas SIVA tehnoloģiskais parks, kurā tiek izgatavotas jahtu un kuģu dzenskrūves, ir atvērta zviedru elektronikas uzņēmuma "Hansa Electronica" ražotne, somu „Fazer” maiznīcas „Druva” ražotne, darbu uzsācis firmas "Jauda koks" birojs, jaunā SIA "Greis" vairumtirdzniecības bāze tirdzniecībai ar "Marlboro", "Gillette" u.c zīmolu precēm, izveidota jauna SIA "Priedes mēbeles" ražotne, atvērti jauni veikali, kas pārsvarā gan ir iebūvēti dzīvojamās ēkās. Pārogrē darbu uzsācis jau ceturtais vietējā uzņēmuma SIA "Jumis" lielveikals Ogrē.

EKONOMISKĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE

Augstāks ekonomiskās attīstības, algas, patēriņa un izglītības iespēju līmenis Rīgā piesaista pārējo Latvijas reģionu iedzīvotājus, palielinot Rīgas iedzīvotāju skaitu. Tajā pat laikā, attīstoties individuālo dzīvojamo māju būvniecībai (arī hipotekārās kredīvēšanas pieauguma rezultātā) daļa galvaspilsētas iedzīvotāju apmetas uz dzīvi ārpus Rīgas administratīvajām robežām, palielinot tuvējo rajonu- arī Ogres- kopējo iedzīvotāju skaitu. Veidojoties lielākam iedzīvotāju skaitam pilsētā tiek attīstīta visa nepieciešamā infrastruktūra. Ielas, ceļi, atpūtas un rekreācijas zonas, aktīvās atpūtas teritorijas un citas nepieciešamās infrastruktūras cilvēku nepieciešamību nodrošināšanai.

Ogres rajons ir visaugstāk urbanizētā teritorija- vairāk kā 60% iedzīvotāju dzīvo pilsētās. Dzimstības rādītāji vidēji - 18.vieta ar 8,67 jaundzimušajiem uz 1000 iedzīvotājiem. Mirstība relatīvi zema - 11,5 mirušo uz 1000 iedzīvotājiem. Taču Ogres un Rīgas rajonos iedzīvotāju skaits palielinājās - Rīgas rajonā par 1031 cilvēku jeb par 0,7%, bet Ogres rajonā - par 118 cilvēkiem jeb par 0,2%.

Ogres rajona teritorijas iedzīvotāju nacionālais sastāvs 2008.gada sākumā ir daudznacionāls. Rajona teritorijā pārsvars ir latviešu tautībai – 50 288 patstāvīgo iedzīvotāju, kas sastāda 77.6% no kopējā iedzīvotāju skaita. Ogres rajonā dzīvo 9 585 krievu tautības iedzīvotāji (14.8 %), 1 717 (2.6 %) baltkrievi, 887 (1.4 %) ukraiņi, 837 (1.3 %) poļi, 486 (0.7 %) lietuvieši un 1 011 (1.6 %) citu tautību iedzīvotāji.

NODARBINĀTĪBA UN BEZDARBS OGRES NOVADĀ

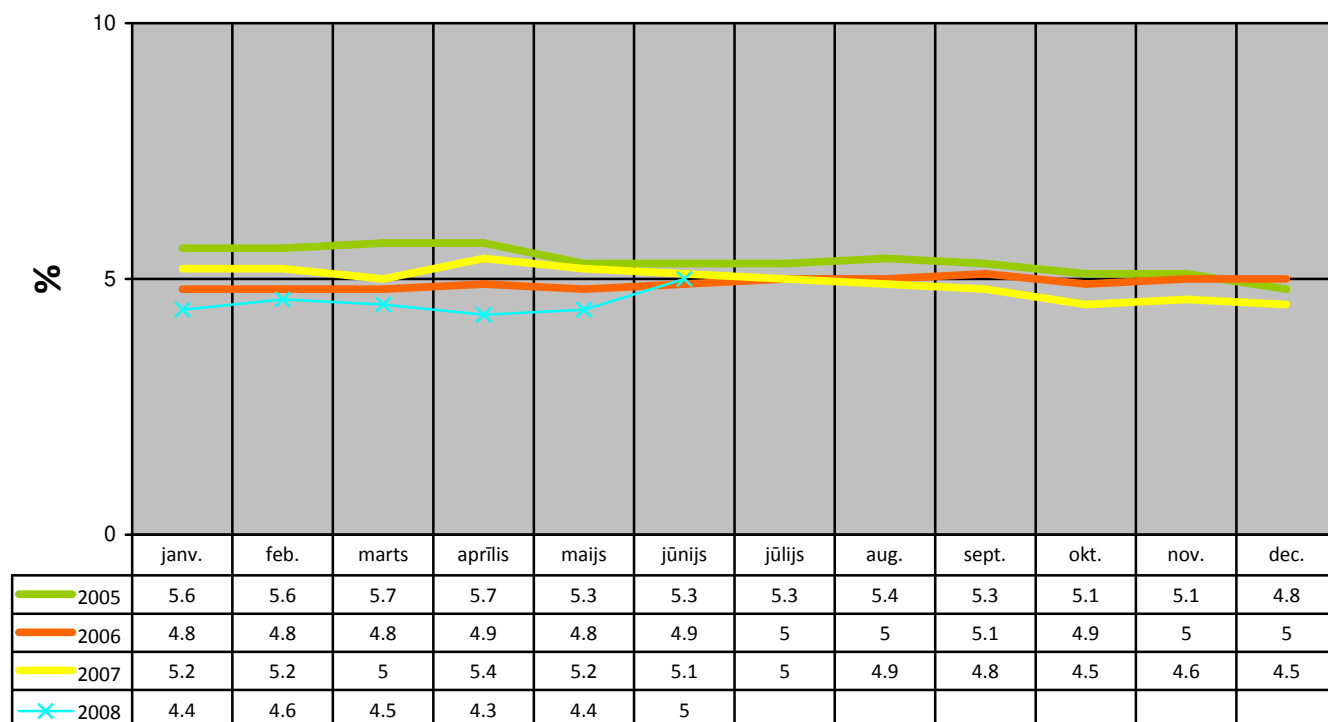
Ogres rajona pašvaldība plāno piesaistīt novadam kvalificētu darbaspēku un mazināt tā aizplūšanu uz Rīgu un ārzemēm, kā arī attīstīt mūžizglītību novadā. Nākotnē plānots paaugstināt arī atsevišķu iedzīvotāju grupu motivāciju integrēties darba tirgū, veidojot motivācijas programmas un pasākumus nodarbinātības veicināšanai.

Ogres novada iedzīvotāju struktūrā ir ir augsts darbaspējas iedzīvotāju īpatsvars, kas ir izdevīgs gan no ekonomiskā, gan sociālā viedokļa. Tas palielina vietējā darbaspēka piedāvājumu, potenciāli samazina nepieciešamību pēc darbaspēkapiesaistes no citiem novadiem, kas ievērojot zemo bezdarba līmeni un Rīgas darba tirgus tuvumu (kur nodarbināta liela daļa no Ogres novadā dzīvojošajiem) novadā varētu kļūt aktuāls. Algu līmeņa atšķirības ar pārējiem kaimiņos esošajiem novadiem nav tik lielas, lai stimulētu būtisku darbaspēka migrāciju uz Ogres novadu, kas palielinātu darbaspēka piedāvājumu un sekmētu darba algas līmeņa pazemināšanos.

No sociālā viedokļa augsts darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju īpatsvars samazina demogrāfiskās slodzes rādītāju.

Bezdarba problēmu Ogres novadā palīdz risināt gan ekonomiskās aktivitātes pašu novadā, gan arī ģeogrāfiskais tuvums ar Rīgu, attīstītā sabiedriskā transporta infrastruktūra, kas vismaz daļai novada iedzīvotāju ļauj, nemainot dzīvesvietu, strādāt Rīgā.

Bezdarba līmenis % Ogres rajonā

NVA dati

Nodarbinātības un darba samaksas rādītāji raksturo ne tikai ekonomiskās, bet arī sociālās jomas attīstības līmeni.

Ogres rajonā 2007.gadā par ekonomiski aktīviem tika uzskatīti 45% (28.8 tūkst.) iedzīvotāju.

Bruto darba samaksas līmenis Ogres rajonā ir zemāks nekā valstī vidēji (apmēram 415 Ls), tomēr tā attīstības dinamika, pieaugums ir līdzīgi kā Latvijā vidēji un Rīgā. Augstais darba samaksas līmenis Rīgas rajonā un Rīgas pilsētā ietekmē arī situāciju Ogres rajona darba tirgū, sekmējot vidējā darba samaksas līmeņa paaugstināšanos.

Pēc CSB datiem 2007.gada sākumā Ogres rajonā bija 9 649 iedzīvotāji līdz darbspējas vecumam, 42 035 iedzīvotāji darbspējas vecumā un 12 376 iedzīvotāji virs darbspējas vecuma. 2008.gada sākumā dati ir ļoti līdzīgi- 9 675 iedzīvotāji zem darbspējas vecuma, 42 634 iedzīvotāji darbspējas vecumā un 12 502 iedzīvotāji virs darbspējas vecuma.

Nodarbinātības valsts aģentūra nosaka šādas **problēmgrupas**:

- Jaunieši no 15 līdz 24 (ieskaitot) gadu vecumam;
- Personas, kurām ir noteikta invaliditāte;
- Personas divu mēnešu laikā pēc bērna kopšanas atvaļinājuma beigām;
- Personas, kurām līdz valsts vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamā vecuma sasniegšanai atlikusi ne vairāk kā pieci gadi;

- Personas kuras Nodarbinātības valsts aģentūras uzskaitē ir ilgāk par vienu gadu (ilgstošie bedarbnieki);
- Personas pēc soda izciešanas brīvības atņemšanas iestādes.

Turpinās **polarizācijas process** jauniešu vidū – vieni ir ļoti motivēti mācīties, apvieno studijas un darbu, mērķtiecīgi domā par savu profesionālo karjeru un ir atvērti mobilitātei. Turpretī otra jauniešu daļa sevi piesaka kā nākotnes patērētāju sabiedrība, kas nav motivēta mācībām, neizprot profesijas apguves nepieciešamību un neorientējas uz aktīvu pozīciju pilsoniskā sabiedrībā. Līdz šim sabiedrībā vairāk runāts par nākotnes perspektīvām vienotā Eiropā, neizskaidrojot, ko nozīmē konkurētspēja darba tirgū.

NVA klientu tipi

<u>Var un vēlas strādāt</u> Īslaicīgi atrodas „starp darbiem”; Bez pieredzes, pārliecības parsavām spējām un informācijas, kur un kā meklēt darbu; Ir darba tirgus prasībām atbilstoša izglītība, zināšanas.	<u>Var, bet nevēlas strādāt</u> Izglītota persona ar pretenzijām, aģentūras palīdzība pēc būtības nav nepieciešama, jo reģistrējas bezdarbnieka pabalsta saņemšanai, dažkārt ir nelegāli nodarbināts
<u>Vēlas strādāt, bet nevar</u> atrast darbu. Ilglaicīgākie neveiksminieki ar darba tirgum neatbilstošu izglītību, prasmēm vai neaktuālu profesiju.	<u>Nevar un nevēlas strādāt</u> Aģentūras palīdzību noraida, jo reģistrējas sociālās palīdzības izziņas saņemšanai. Dažkārt vairs nespēj strādāt visu darba dienu un nedēļu, daļai bezdarbnieku ir atkarības problēmas.

Pēc NVA informācijas

Būtiska nodarbinātības problēma Ogres novadā ir kvalificēta un mazkvalificēta darbaspēka trūkums, kā rezultātā novada mazie un vidējie uzņēmumi attīstās ar grūtībām. Novada attālakajos nostūros ir zems mobilitātes līmenis, jo pagaidām nav atrisinātas sabiedriskā transporta problēmas. Novada iedzīvotājiem vēl arvien ir zems informētības līmenis par nodarbinātības jautājumiem Ogres novadā un Latvijā. It sevišķi izceļamās grupas ir skolu jaunieši, un jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem, kuriem izglītība ir zemāka par pamatzglītību.

Kā būtiska problēma ir darbaspēka aizplūšana uz Rīgu un ārzemēm, jo vietējie darba devēji nespēj nodrošināt labākus darba apstākļus un darba atalgojumu.

OGRES BIZNESA UN INOVĀCIJU INKUBATORS

Biznesa inkubators ir struktūra, kas atbalsta un veicina jebkuras uzņēmējdarbības formas darrbību jebkurā tautsaimniecības nozarē. Tā darbības pamatfunkcija ir veicināt jaunu firmu izveidošanos, „inkubācijas periodā” nodrošinot tās ar telpām, infrastruktūras pakalpojumiem un konsultācijām uzņēmējdarbības pamatjautājumos.

Biznesa inkubācija ir unikāls un elastīgs uzņēmējdarbības attīstības procesu, infrastruktūras un personāla apvienojums, kas veidots, lai veicinātu un palīdzētu attīstīties jauniem un maziem uzņēmumiem, atbalstot tos agrīnās attīstības stadijā.

Ogres biznesa inkubatora ieceres īstenošana uzsākta 2003.gadā. Lai saņemtu finansējumu, Ogres novada dome apvienojās kopējā projektā ar Ventspils pašvaldību, Rīgas Tehnisko universitāti un Latvijas Elektrotehnikas un elektronikas rūpniecības asociāciju. Uz telpām un atbalstu no OBII var pretendēt jauni un inovatīvi ražošanas uzņēmumi, kas specializējas elektronikas & elektrotehnikas, IT un metālapstrādes un ar tām saistītās jomās. Tiek atbalstīti citu nozaru uzņēmumi, ja ir uzņēmējdarbības inovatīvas un/vai ir tehnoloģiski orientētas.

2006.gada beigās Ogrē Pārogres rūpnieciskajā teritorijā atklāja Biznesa un Inovāciju Inkubatoru, kas tapa Eiropas Savienības (ES) PHARE programmas projekta "Latvijas elektronikas un elektrotehnikas nozares attīstība" gaitā.

Ogres Biznesa un Inovāciju inkubatora mērķis ir attīstīt inovatīvās uzņēmējdarbības atbalsta infrastruktūru Ogrē. Ar inkubatora palīdzību tiek veicināta jaunu uzņēmumu un laboratoriju izveide. Iecerēts, ka Biznesa un Inovāciju Inkubators radīs aptuveni 42 jaunas darba vietas tā uzņēmumos pirmo trīs darbības gadu laikā un 10-20 darba vietas katrā nākamajā darbības gadā. Plānots attīstīt invalīdu nodarbinātību Ogres Biznesa Inkubatorā, kur viņiem paredzēti 10% darba vietu.

Inkubators jaunus uzņēmumus atbalsta ar subsidētu telpu nomu, kuras var pielāgot maza mēroga ražošanai vai laboratorijām, komunālajiem un biroja, grāmatvedības un juridiskajiem pakalpojumiem, kā arī dažādām uzņēmējdarbības konsultācijām, t.sk. par tehnoloģijām, visiem iespējamajiem finanšu pakalpojumiem, t.sk. riska kapitāla fondiem, ko finanšu sektors piedāvā uzņēmējiem. Jaunajiem uzņēmējiem ir dota iespēja izmantot arī sanāksmju zāli, rīkot sapulces, tikšanās ar sadarbības partneriem vai rīkot nelielas konferences un seminārus. Inkubators nodrošina uzņēmumam juridisko adresi. Inkubators piedāvā konsultācijas par biznesa plāna izstrādi, likumdošanas jautājumos par juridiskas personas izveidi.

Atlaides maksai par telpām dalās atkarībā no tā, cik vecs ir uzņēmums. Pirmajā darbības gadā var saņemt pat 100% atlaidi, otrajā gadā jāmaksā 36% no telpu izmaksām, pēdējā gadā- 75%. Telpu nomas pilnā cena ir 4 Ls/m² mēnesī, un komunālie maksājumi, maksa par internetu utt. Pēc otrā darbības gada uzņēmējam nopietni jāizsver turpmākās darbības perspektīvas, jo inkubatora telpās viņš var atrasties ne ilgāk kā 3 gadus.

Zviedrijas pieredzes iedvesmoti, OBII veidotāji ieviesa "virtuālā inkubatora" pakalpojumus - kad uzņēmums fiziski neatrodas inkubatora telpās, taču saņem inkubatora pakalpojumus- konsultācijas biznesa uzsākšanai un pirmajam darbības posmam. Konsultācijas var saņemt no kompetentiem un uzņēmējdarbībā pieredzējušiem cilvēkiem.

Iestāšanās kritēriji Ogres Biznesa un Inovāciju inkubatorā:

- Nomnieks ir mikrouzņēmums;
- Nomnieka līdzšinējais darbības ilgums nedrīkst pārsniegt 3 gadus;
- Uzņēmumam ir dzīvotspējīga uzņēmējdarbības iecere, kas jāpierāda ar biznesa plāna palīdzību;
- Uzņēmuma darbības jomai jāatbilst biznesa inkubatora specifiskajai darbības sfērai, priekšroka tiek dota tiem, kas darbojas E&E nozarē;
- Uzņēmumam jārada jaunas darbavietas;

- Uzņēmumam jābūt ar attīstības un izaugsmes potenciālu.

4 soļi, lai uzsāktu sadarbību ar Ogres Biznesa un Inovāciju inkubatoru:

- Pārrunas ar Ogres Biznesa un Inovāciju Inkubatora vadītāju;
- Jāaizpilda un jāiesniedz Ogres Biznesa un Inovāciju Inkubatora izstrādāta anketa;
- Ogres Biznesa un Inovāciju Inkubatora valdei jāsniedz pozitīvs lēmums;
- Jānoslēdz sadarbības līgums.

Pirmsinkubācijas pakalpojumi:

- Pārlicības vairošana par uzņēmējdarbību kā reālu alternatīvu cita veida karjerām;
- Konsultēšana uzņēmējdarbības pamatos;
- Uzņēmējdarbības ieceru atlase un izvērtēšana;
- Palīdzība ieceru izstrādē.

EKONOMISKI AKTĪVIE OGRES NOVADA UZŅĒMUMI

2007.gadā Ogres novadā darbojās 1007 ekonomiski aktīvi uzņēmumi, turpretī Ogres rajonā kopumā darbojās 2009 aktīvi uzņēmumi, Ogres novada uzņēmēji sastāda 50.1% no visiem rajona aktīvajiem uzņēmumiem.

Uzņēmumu dibināšanas statistika pēc Luroft datiem norāda, ka sākot no 2000. gada kopumā rajonā tika nodibināti 1852 uzņēmumi, ņemot vērā uzņēmumu aktivitāti un to, ka par Ogres novadu dati publiski nav pieejami, pieņemam, ka kopš 2000 gada novadā tika dibināti 60 % no viesiem rajona uzņēmumiem t.i. aptuveni 1100 uzņēmumi. Sākot no 2000. gada rajonā tika likvidēti 792 uzņēmumi, izmantojot iepriekšējo pieņēmumu, Ogres novadā tika likvidēti 475 uzņēmumi. Analizējot šos datus, mēs varam uzskatīt, ka līdz šim brīdim aktīvi darbojas vismaz 500 jaundibinātie uzņēmumi. Kas ir būtisks faktors uzņēmējdarbības attīstībai teritorijā.

Straujais uzņēmumu skaita pieaugums parāda, ka uzņēmēji arvien vairāk sāk izmantot Ogres novada priekšrocības ekonomisko aktivitāšu attīstīšanai dažādās jomās. To nosaka objektīvi faktori- tuvums Latvijas galvaspilsētai Rīgai, visa veida enerģētikas infrastruktūras pieejamība- gan elektroenerģija, gan siltumenerģija, gan gāze.

Ogres rajonā ir izveidojusies pievilcīga vide dzīvošanai un uzņēmējdarbībai. Iedzīvotāji ir nodrošināti ar darbu, veidojot stabilu nodokļu bāzi pašvaldības budžetam. Bezdarba līmenis ir salīdzinoši zems, darbaspēks ir augsti kvalificēts, labi atalgots un sociāli aizsargāts.

LIELĀKIE NOVADA UZŅĒMUMI

Pēc Lursoft datiem, lielākais apgrozījums 2007. gadā ir bijis a/s „SEVERSTAĻLAT” (159.9 milj. Ls), kas nodarbojas ar metāla konstrukciju un to sastāvdaļu ražošanu, metāla kalšanu, presēšanu, štancēšanu, velmēšanu un pulvermetallurģiju. Uzņēmums ir dibināts 1992.gadā. Šajā laikposmā kļuvuši par vienu no lielākajiem metālcentriem Austrumeiropā. Savukārt A/S „SEVERSTAĻLAT” Servisa centrs tika izveidots 2001.gadā un pašreiz tajā tiek ekspluatētas septiņas ražošanas līnijas. Nepārtraukta tirgus izpēte, darbinieku profesionalitāte un kompetence, augsts apkalpošanas līmenis ir faktori, kas nodrošina kompānijai spēcīgas

pozīcijas un konkurences priekšrocības Baltijas metālprodukcijas tirgū. „SEVERSTAĻLAT” produkcija tiek piegādāta arī Polijā, Vācijā, Austrijā, Čehijā, Skandināvijas valstīs un citviet. Uz šo brīdi uzņēmumā tiek nodarbināti aptuveni 430 cilvēku.

Tālāk seko uzņēmums, kas nodarbojas ar pārtikas, dzērienu un patēriņa preču tirdzniecību- sia „ Ogres Jumis” . Uzņēmuma apgrozījums 2007.gadā- 16.4 milj. Ls.

Sia „ Fazer Maiznīcas” ar 10.2 milj. Ls apgrozījumu, sia „ Ogres Prestižs”- 9.6 milj. Ls un sia „ TMMetal Baltic” ar 9.59 milj. Ls apgrozījumu.

“Fazer maiznīcas” ir otra lielākā maizes ceptuve Latvijā, kas saviem pircējiem piedāvā plašas maizes izstrādājumu izvēles iespējas. Tirgus daļa 2007.gadā attiecībā pret 2006.gadu pieaugusi par 3% un sasniegusi 22%. Uzņēmumā strādā ap 300 darbinieku.

Sia „ Ogres prestižs” galvenie darbības virzieni ir pārtikas produktu mazumtirdzniecība, tirdzniecības un biroju telpu īre, telpu īre kultūras pasākumiem, ēdināšanas pakalpojumi un celtniecība.

Sia „TMMetal Baltic” ir pirmais nomnieku uzņēmums SIVA Ogre Industriālajā parkā. „TMMetal Baltic” izgatavo kuģu dzenskrūves, sākot no metāla liešanas līdz vēlākai detaļu apstrādei. Uzņēmumā strādā 65 darbinieki. Lielākie klienti- Rolls-Royce - Zviedrijā un Norvēģijā, MAN – Danijā.

Darbs pie SIVA Ogres industriālā parka izveidošanas sākās 1999.gadā, kad SIVA SF - Norvēģijas Industriālās Attīstības korporācija, izvēlējās Ogrī kā piemērotāko vietu jauna industriālā parka izveidošanai. Tika dibināts Latvijā reģistrētais SIVA meitas uzņēmums Business Park SIVA, kura tālākā darbība saistīta ar industriālā parka izveidošanu, nomnieku uzņēmumu piesaistīšanu un tālāku parka pārvaldīšanu un attīstību.

Jaunais industriālais parks atrodas Ogres industriālajā zonā Pārogrē, rajonā ar labi attīstītu infrastruktūru apmēram 700 m attālumā no Rīgas – Daugavpils šosejas. Parka teritorija aizņem 3,1 hektāru, bet nepieciešamības gadījumā iespējama tālāka paplašināšanās. Tiek rekonstruētas un atbilstoši iekārtotas parka teritorijā saglabājušās rūpnieciskās ēkas un palīgēkas, kā arī no jauna uzcelts moderns ražošanas korpusus nomnieku uzņēmuma TMMetal Baltic vajadzībām. Pilnībā ir atjaunota 1000 m² lielā administratīvās pārvaldes ēka, kuru izmantot uzņēmumu administratīvās pārvaldes un servisa funkciju vajadzībām.

Starp lielākajiem Ogres novada uzņēmumiemskaidri saskatāms Severstaļlat pārsvars. Tomēr šis uzņēmums neizceļas ar lielāko gada apgrozījuma pieaugumu un starp 100 uzņēmumiem ar lielāko 2007.gada apgrozījuma pieaugumu pret 2006.gadu ieņem vien 76 vietu- pieaugums 34%.

Pēc Lursoft datiem par uzņēmumiem ar lielāko 2007.gada apgrozījuma pieaugumu pa darbības veidiem, redzam, ka vislielākais pieaugums ir mazumtirdzniecībā nespecializētajos veikalos, kur pārsvarā ir pārtika, dzērieni un tabakas izstrādājumi, kā arī uzņēmumiem, kas nodarbojas ar vispārējo būvniecību un inženiertehniskajiem darbiem, dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecību.

Šobrīd Ogrē, Pārogres industriālajā teritorijā, attīstās vairākas ražošanas nozares. Teritorijā atrodas dažādas ēkas un platības, kuras lielākoties ir privatizētas. Dažās no tām notiek strauja- uz zināšanām balstītas ekonomikas- uzņēmējdarbības attīstība, piemēram elektronikas un metālapstrādes nozarēs. Par šīs teritorijas pievilcību liecina jau esošās ārvalstu investīcijas- „Fazer”, „Hanzas Elektronika” un „Business Park SIVA”.

„Hanzas Elektronika” un „Business Park SIVA” ir uzskatāmi par uz zināšanām balstītas ekonomikas pamatlicējiem Ogrē.

„Hanzas Elektronika” ir privāta kompānija, kas dibināta 1999.gadā. Tā ražo augstas kvalitātes elektroniskās ierīces un sniedz projektēšanas pakalpojumus. Galvenie klienti ir Ziemeļeiropas uzņēmumi, kuri „Hanzas Elektronika” ražoto produkciju izmanto gatavo izstrādājumu komplektācijai. Latvijā ir aptuveni pieci uzņēmumi, kuri darbojas šajā jomā. 2003.gadā uzņēmums atvēra jaunu ražotni, kurā nodarbināti 65 cilvēki, 20% no tiem ir inženieri. Pamata kvalifikācija, kas nepieciešama pārējiem nodarbinātajiem, saistīta ar lodēšana tehniku.

Darbs pie „SIVA Ogres Industriālais Parks” izveidošanas sākās 1999.gadā, kad „SIVA SF”- Norvēģijas Industriālās Attīstības korporācija- izvēlējās Ogrī, kā piemērotāko vietu jauna industriālā parka izveidošanai. Tika dibināts „SIVA” meitas uzņēmums „Business Park SIVA”, kura tālākā darbība bija sastīta ar Industriālā parka izveidošanu, nomnieku uzņēmumu piesaistīšanu un tālāku parka pārvaldīšanu un attīstību. Parks ir vērsts un metālapstrādes nozares attīstības veicināšanu- šajā objektā savas ražotnes iecerējušas sākotnēji izvietot 5-6 metālapstrādes firmas.

„SIVA Ogres Industriālais Parks” oficiālā atklāšana notika 2003.gada jūnijā. Industriālajā parkā kopējais investīciju apjoms nekustamajā īpašumā un ražošanas iekārtās ir 4.5 milj. Ls.

Līdz 2003.gada oktobrim ir noslēgtas vienošanās ar sia „TMMetal Baltic un sia „Ring Baltic” . SIA „Ring Baltic” darbība ir saistīta ar dažādu biroju un transporta līdzekļu krēslu mehānisko detaļu izgatavošanu.

2005.gada oktobrī tika noslēgts nomas līgums 10 gadus ilgam termiņam ar Islandes uzņēmumu sia "Steel Plus". 2006.gada maijā uzņēmums uzsāka darbu kapitāli rekonstruētajā ražošanas korpusā. SIA "Steel Plus" pamatdarbība saistīta ar nerūsošā tērauda detaļu izgatavošanu zvejniecības un zivju apstrādes rūpniecības vajadzībām. Gatavā produkcija tiek galvenokārt eksportēta.

Pārogres industriālajā teritorijā darbojošies uzņēmumi elektronikas un metālapstrādes nozarēs, kas ir ar ievērojamu zināšanu ietilpību, kā arī to attīstības plāni liecina, ka Ogrē arī turpmāk ir nepieciešams nodrošināt atbalstu šīm nozarēm. Tādējādi varētu tikt panākta Ogres kā uz zināšanām balstītas ekonomikas valsts un reģiona nozīmes centra izveide, kas dod priekšroku produkcijas ar augstu pievienoto vērtību ražošanai, balstoties uz tehnoloģiju un know-how importu īsākā laika termiņā un sadarbību ar zinātniskajiem un attīstības institūtiem ilgākā laika periodā.

ĀRVALSTU INVESTĪCIJAS OGRES NOVADĀ

Pēdējos gados pieaugušas uzņēmēju privātās investīcijas Ogres novada teritorijā.

Lielākās no tām:

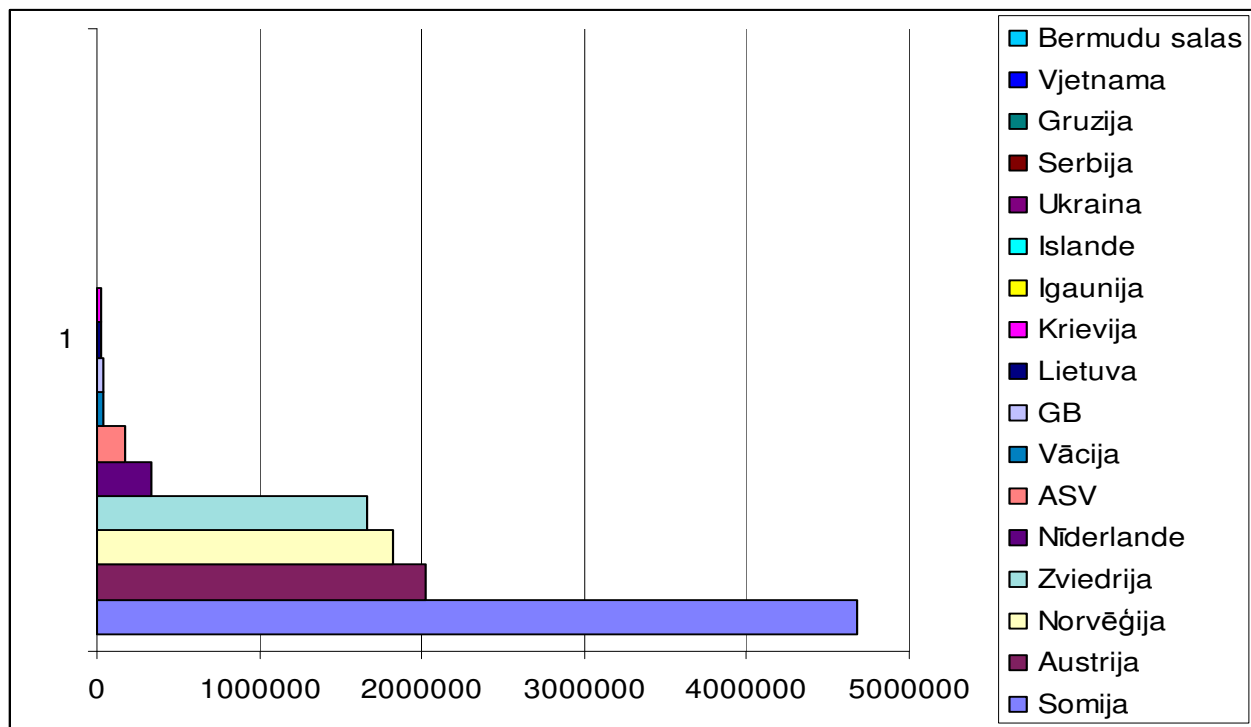
- 1) Latvijas uzņēmums SIA "Greis" 2001 gadā investēja 150 000.00 LVL;
- 2) Latvijas Zviedrijas uzņēmums "Hanzas Elektronika" 2001 gadā investēja 200 000.00 LVL;
- 3) Norvēģijas uzņēmums "Tehnoloģiskais parks SIVA" 2001 investēja jau 200.000 LVL un līdz 2004.gadam ir ieplānots investēt vēl 3.000.000 USD.

Ikšķiles pilsētas lauku teritorijā, kas praktiski atrodas Ogres pilsētas teritorijā Latvijas uzņēmums SIA "Vidzemes ledus" izveidojot Ledus halli 2002 gadā investēja 1.300.000 LVL

Ogres novadā aktīvi notikusi ārvalstu investoru piesaiste un aktivitāte. Ogres novada teritorijā pēdējo 10 gadu laikā ārvalstu investori investējuši Ogres novadā aptuveni 10 845 539.00 LVL. Lielākās investīcijas veiktas pārtikas ražošanas un ēdināšanas nozares uzņēmumos, tad seko nekustamā īpašuma attīstības nozare un vairumtirdzniecības nozare, salīdzinoši mazāks investīciju apjoms ir ieguldīts metālapstrādes un citās ražošanas nozarēs.

Ogres novada lielākais investors ir Somijas kompānija Fazer Bakeries, kas investējusi SIA „Fazer maiznīcas” 4 676 050 LVL. Pēc Somijas lielākais investors ir Austrijas kompānija Severstallat Trade GMBM, kas savas investīcijas 2 020 000.00 LVL apjomā ir ieguldījusi AS Severstallat, savukārt Zviedrijas uzņēmums Fazer Food Services investējis 1 300 760.00 LVL SIA „Fazer Amica”. Tā pat aktīvi investētāji ir Norvēģi, Nīderlandieši un ASV.

Ogres novadā veiktās ārvalstu investīcijas, sadalījums pa valstīm

INFRASTRUKTŪRA

CEĻI

Ogres novadā ir sazarots ielu un ceļu tīkls, kas pamatā nodrošina novada iedzīvotāju vajadzības, bet tas ir nepilnīgs. Novada ģeogrāfiskā un sociālekonomiskā situācija veicina paaugstinātu autotransporta plūsmu, kas ir augstāka nekā daudzviet citur Latvijas teritorijā un tas rada lielu ielu noslogotību, it sevišķi darbadienu rītos un vakaros. Viens no galvenajiem trūkumiem Ogres ielu tīklā ir nepietiekamais tiltu skaits pār Ogres upi šīs situācijas rezultātā novads pašlaik ir sadalīts divās daļās. Kā aktuāls jautājums ir nepietiekošais dzelzceļa šķērsošanas vietu skaits visā novada teritorijā. Pavisam Ogres novadā ir pieci tilti un tos var izmantot gājēji, bet

tikai viens no šiem tiltiem ir paredzēts automašīnu satiksmei. Viens no šiem tiltiem ir gājēju, viens dzelzceļa, viens komunikāciju, viens gājēju un automašīnu satiksmei. Ogres pilsētā ir trīs gājēju tuneli, kas izbūvēti, lai nodrošinātu drošību gājējiem, viens no tiem zem dzelzceļa, divi zem auto ceļiem.

Par Ogres pilsētas ielu tīkla mugurkaulu dēvē Rīgas – Daugavpils ielu ar četrām pilsētas nozīmes maģistrālēm, kas ir ievadi pilsētas apbūvē (Raiņa bulv., Kalna prosp., Dārza iela, Austrumu – Karjera iela) un savienojumiem starp tām kreisajā un labajā Ogres upes krastā. Ogres pilsētā beidzas valsts autoceļš Ulbroka-Ogre, kas arī veicina satiksmes plūsmu caur pilsētas centru un dzelzceļa pārbrauktuvi, turpinot ceļu Daugavpils virzienā.

Ielu tīkla kopējais blīvums atbilst līdzīga lielumu pilsētu rekomendējošajiem lielumiem (kopējais blīvums ir 7,26 km/km²) Visblīvākais ceļu tīkls ir izveidojies Ogres pilsētas centrā.

1. Tabula Ogres novada pašvaldības autoceļu garums un sadalījums, km

	Autoceļi		Ielas		
	Kopā	Tajā skaitā ar melno segumu	Kopā	Tajā skaitā ar melno segumu	Tajā skaitā ar grants segumu
Ogres pilsēta	0	0	100,43	50,74	49,69
Ogresgala pagasts	105,88	14,95	8,95	5,72	3,23
Kopā	105,88	14,95	109,38	56,46	52,92

Ogres pilsētas ielu tīklu veido 206 ielas – no kurām piecas ir tranzītielas (Brīvības, Tīnūžu, Turkalnes, Rīgas un Daugavpils ielas). Ogresgala pagasta ielu tīkls ir izveidojies divās apdzīvotās vietās, Ogresgala (Kārļi) ciemā pavisam kopā ir 17 ielas un Ciemupes ciemā attiecīgi 14 ielas. Visas ielas Ogres novadā tiek iedalītas pēc to funkcionālās nozīmības.

Satiksmes intensitāte uz ceļiem pieaug proporcionāli iedzīvotāju skaitam. Tas izskaidrojams ar to, ka aizvien vairāk palielinās dzīvojamo māju apbūve rādiusā 100 km ap Rīgu. Ogres novadā palielinās iedzīvotāju skaits, kas būtiski ietekmē satiksmes intensitāti uz Rīgu, jo novērots, ka Ogres iedzīvotāji pārsvarā dodas uz darbu Rīgā (aptuveni 40 %). Ogres pilsētas vairākās ielās un novada ceļu posmos ir vērojama liela satiksmes intensitāte, kas apgrūtina transporta kustību pa maršrutu, izmantojot dzelzceļa pārbrauktuvi Kalna prospektā. Arī tranzīta transporta klātbūtne pilsētā ir ievērojama (2002.gadā sastādīja 60-65% no transporta plūsmas Rīgas ielā). Vismazākā satiksmes intensitāte ir vērojama novada lauku ceļu posmos un nomaļos Ogres pilsētas kvartālos, kuros pārsvarā atrodas privātmājas.

Ogres novadā 2007.gadā bija reģistrēti 12 928 automobiļu (11 275 ir vieglās automašīnas, 1 521 kravasautomašīnas un 132 autobusi), tas ir par 10,9% vairāk mašīnu nekā 2006.gadā. Automobilizācijas līmenis 2002.gadā bija 290 auto uz 1000 iedzīvotājiem, bet pašlaik tas ir daudz lielāks. Autotransports Ogrē ir lielākais vides piesārņojuma avots – līdz 80% no visiem piesārņojumiem.

Ogres novada ielu un ceļu tīkla attīstība notiek saskaņā ar izstrādāto Ielu tīkla un satiksmes organizācijas attīstības koncepciju Ogres novadā 2008 – 2013 gadiem, kuras sastāvdaļa arī ir Ielu tīkla attīstības laika grafiks 2008. - 2012., kurā ir sakārtoti ielu remonta un rekonstrukcijas darbi prioritārā secībā, pa gadiem.

DZELZCEĻŠ

Ogres novadu šķērso dzelzceļa maģistrāle Rīga – Daugavpils – Krievija. Dzelzceļa līnija ir elektrificēta, tomēr, tā kā pamatā pa to tiek pārvadāti tranzītkravu pārvadājumi ar dīzeļlokomotīvēm, ir vērojams paaugstināts piesārņojuma un trokšņu līmenis joslā gar dzelzceļu.

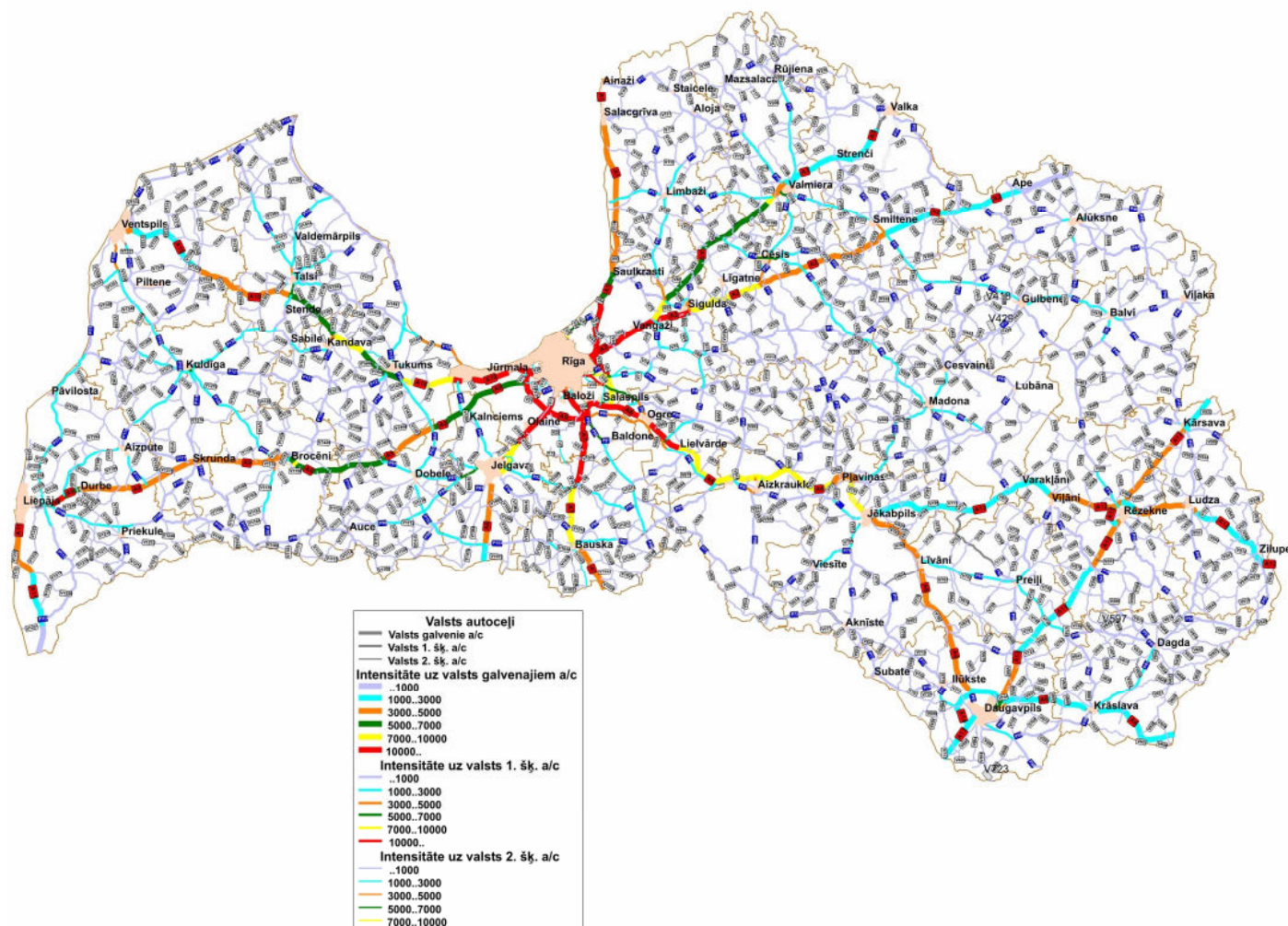
Pēc VAS „Latvijas Dzelzceļš” datiem, caur Ogres staciju abos virzienos 2001.gadā tika pārvadāti 14,3 milj. t kravu, bet 2003.gadā – 18,4 milj.t kravu. Salīdzinājumam – pēc CSP datiem visā Latvijā pa dzelzceļu 2003.gadā tika pārvadāti 40,1 milj.t kravu. Tas nozīmē, ka caur Ogres staciju tika pārvadāti 45,89% no visiem kravu pārvadājumiem pa dzelzceļu. Apmēram 1/3 daļa no kravu pārvadājumiem caur Ogres staciju ir bīstamās kravas (skat. tabulu Nr.10). Naftas produktu pārvadājumu divkārtšais pieaugums izskaidrojams ar naftas cauruļvada darbības apturēšanu.

2.tabula – Bīstamo kravu pārvadājumi caur Ogres staciju, t (VAS „Latvijas Dzelzceļš” dati)

	2001.gads	2003.gads
Naftas produkti	4 929 531	8 703 809
Amonjaks	0	3 010
Metanols	17 840	12 130

Prognozējot, ka pēc Latvijas pievienošanās ES pārvadājumu intensitāte pieaugs, īpaši aktuāls kļūst vides stāvokļa un transporta kustības drošības dzelzceļa tuvumā jautājums.

Saistībā ar to uzmanība jāpievērš pārbrauktuviu skaita samazināšanai, būvējot tiltus un tuneļus dzelzceļa šķērsošanai uz autoceļiem un ielām.

Satiksmes intensitāte uz ceļiem Latvijā.

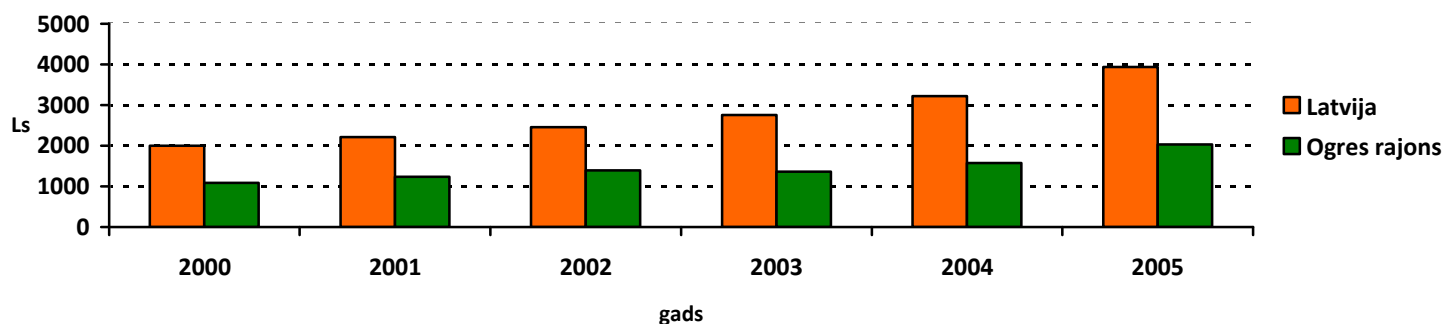
IKP

Ogres rajons ietilpst Rīgas reģionā, kas ir ekonomiski visattīstītākais un visaktīvākais Latvijas reģions. To apliecina tādi reģionu raksturojošie rādītāji, kā iekšzemes kopprodukts (IKP), investīciju apjoms, uzņēmumu skaits, nodarbinātības un bezdarba līmenis.

IKP apjoms Ogres rajonā 2005.gadā sasniedza 128.93 miljonus latu, kas sastāda ap 1.4 % no visas Latvijas iekšzemes kopprodukta.

Kopš 2000.gada Ogres rajonā vērojams straujš iekšzemes kopprodukta pieaugums. Pieaugumu nodrošināja izaugsme vairākās uzņēmējdarbības nozarēs. Līdzīgi, kā valstī kopumā, arī Ogres rajonā straujš pieaugums bija vērojams tirdzniecības pakalpojumu un komercpakalpojumu jomās.

IKP apjoms Ogres rajonā un Latvijā uz vienu iedzīvotāju, Ls

Pētījumā tika ietverti IKP dati par Ogres rajonu, jo nav pieejama informācija par IKP Ogres novada teritorijā.

IZGLĪTĪBAS IESPĒJAS OGRES NOVADĀ

Izglītība mūsdienās ir svarīgākais sabiedrības pastāvēšanas un attīstības priekšnoteikums. Tai ir būtiska nozīme gan atsevišķu cilvēku, gan sabiedrības attīstībā, tā pieder pie cilvēktiesībām un ir svarīgs līdzeklis, lai sasniegtu tādus mērķus kā vienlīdzību, dzimumu līdztiesību, ekonomikas un pilsoniskas sabiedrības attīstību.

Ogres rajonā 2007.gada septembrī darbojās 15 pirmsskolas izglītības iestādes (PII), desmit skolās izveidotas pirmsskolas izglītības grupas. Divās no septiņām PII Ogres pilsētā darbojas arī vienīgās speciālās grupas bērniem ar stājas un valodas traucējumiem. Pārējās PII atrodas Ikšķiles novadā, Ķegumā, Lielvārdē, Jumpravas pagastā, Meņģeles pagastā, Ķeipenes pagastā, Madlienā un Birzgales pagastos.

Ar pamata izglītības iespējām nodrošinātas visas pašvaldības. Vidējās izglītības iestādes atrodas tikai lielākajos infrastruktūras centros un apkalpo arī apkārtnējo pagastu iedzīvotājus. Rajonā var izdalīt divas, salīdzinoši savrupas vidusskolu grupas. Viena no tām koncentrēta pašvaldībās, kas atrodas ap maģistrāli A-6: Ikšķilē, Ogrē, Ķegumā, Lielvārdē un Jumpravā. Otra grupa atrodas rajona ziemeļdaļā: Suntažos, Madlienā un Taurupē.

Ogres rajonā 2007./08. Mācību gadā darbojas 14 pašvaldību pamatskolas, Ogres privātā pamatskola un 2 speciālās pamatskolas- Jumpravas speciālā internātpamatskola un Suntažu sanatorijas internātpamatskola. Speciālo izglītību iespējams iegūt arī Mazozolu un Kaibalas pamatskolā. Arī Ogres rajona 11 vidusskolās ir iespējams iegūt pamatizglītību.

Kopumā vērtējot pamatizglītības iegūšanas iespējamību teritoriālajā griezumā, jāatzīmē, ka vienlīdz labas iespējas pastāv visiem rajona iedzīvotājiem, jo pamatskolas izvietotas pa visu rajonu, savukārt lielāka uzmanība, samazinoties skolēnu skaitam atsevišķās pamatskolās un stājoties spēkā jaunajam administratīvi teritoriālajam dalījumam- 4 novadiem, būtu jāpievērš esošo iestāžu optimizēšanai un to pilnvērtīgai izmantošanai, izvairoties no skolu slēgšanas. Protams, svarīga loma situācijas uzlabošanā būs arī transporta jomas attīstīšanai, ņemot vērā izglītības jomas vajadzības.

Vispārējās pamata un vidējās izglītības programmas Ogres novadā krievu valodā ir iespējams apgūt Jaunogres vidusskolā.

Ogres novadā darbojas trīs profesionālās izglītības iestādes- Ogres Amatniecības vidusskola, Ogres Profesionālā vidusskola un Ogres Meža tehnikums. Visās trīs profesionālās izglītības iestādēs pēdējo gadu laikā ir stabils audzēkņu skaits.

Vislielāko izglītības programmu izvēli piedāvā Ogres amatniecības vidusskola, kas sagatavo audzēkņus mākslas un dizaina jomās, amatizglītībā (galdnieks, miltu izstrādājumu ražošana) un komerczinībās (reklāmas, mākslas un tūrisma pakalpojumu novirzieni).

Ogres Meža tehnikums ir vienīgā izglītības iestāde Latvijā, kurā ilgu gadu sagatavo kvalificētus meža speciālistus ar vidējo profesionālo izglītību.

Ogres Profesionālā vidusskola piedāvā sekojošas izglītības programmas- datorsistēmas, grāmatvedība, sekretariāta un biroja darbs, kokizstrādājumu izgatavošana un elektronika.

Praksi profesionālo izglītības iestāžu audzēkņi iegūst dažādos Ogres pilsētas un novada uzņēmumos, un pēc profesionālās izglītības iegūšanas lielākā daļa absolventu atrod darbu savā specialitātē.

Šobrīd Ogres rajona iedzīvotāji var izvēlēties starp aptuveni 40 iestādēm, kuras piedāvā apgūt tālākizglītības programmas jebkura vecuma, dzimuma un sociālā slāņa pārstāvjiem, lai no jauna apgūtu vai papildinātu savas zināšanas tautsaimniecībā pieprasītās jomās vai vienkārši labāk pielāgotos savas profesijas aktuālajām tendencēm.

Līdz ar atsevišķu nozaru straujāku attīstību un ar to pieaugošajām prasībām tajās, nodarbinātajiem ir nepieciešams ātri un no darba brīvajā laikā apgūt papildus iemaņas, kas savukārt ilgtermiņā paaugstina nodarbināto darba produktivitāti un veiktā darba pievienoto vērtību. Šajā jomā darbojas Pieaugušo izglītības centrs, Nodarbinātības valsts aģentūra- Ogres nodaļa un Izglītības pārvalde.

Lai nodrošinātu darba tirgum atbilstošu, kvalitatīvu profesionālo izglītību būtiska ir sadarbība starp profesionālās izglītības iestādēm un darba devējiem.

Lai izvērtētu, kas no plašā darba tirgus piedāvājuma iedzīvotājam der un nonāktu līdz konkrētām studiju programmām, profesijām un amatam, vispirms ir jāsaprot, kas ir tas, kas interesē un vairāk derētu, nevis kurās jomās būtu izdevīgāk strādāt. Jo tikai patiesi ieinteresēts un motivēts cilvēks, kas strādā darbu jomā, kas tam ir saistoša, spēj sasniegt vērā ņemamus rezultātus, kas ir pamats labākam novērtējumam un konkurētspējai darba tirgū. Ar mērķi vairāk nopelnīt nav iespējams veidot veiksmīgu karjeru.

Cik labi apmaksātas ir dažādas profesijas un kā izvērtēt savas intereses un nonākt pie secinājumiem par piemērotāko darba jomu, Ogres novadā palīdz NVA Ogres filiāles Karjeras pakalpojumu kabineta karjeras konsultants. Pakalpojumi ir bezmaksas un domāti ikvienam, kas meklē darbu, strādā, mācās vai plāno tālāko izglītību un kam šajā profesionālās realizācijas ceļā radušās neskaidrības, šaubas par savām spējām un ir vajadzīgs informatīvais vai psiholoģiskais atbalsts.

UZŅĒMĒJDARBĪBAI NEPIECIEŠAMO PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBA

Ogres novada teritorijā ir pieejami juridiskie, grāmatvedības, kurjeru, interneta, poligrāfijas, dizaineru pakalpojumi, ekonomikas un biznesa konsultācijas, transporta pakalpojumi, sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumi, medicīniskā palīdzība. Ogres rajonā savus pakalpojumus piedāvā 8 bankas- Hansabanka, Norvik Banka, GE

Money Bank, DnB Nord Banka, Latvijas Hipotēku un Zemes banka, Parex Banka, SEB Banka un Latvijas Krājbanka, kopā 12 filiālēs. Ogres novadā attīstās arī vairākas darījumu zonas, kurās tuvākajā laikā paredzēts būvēt infrastruktūras objektus. Tuvākajā nākotnē attīstīsies vairāki vairumtirdzniecības uzņēmumi, kuri šobrīd aktīvi būvē vai tuvākajā laikā būvēs savus infrastruktūras objektus. Attīstoties jaunām komercdarbībai izmantojamām telpām, tiks piesaistīti jauni uzņēmumi, tā arī pakalpojumu sniedzēji.

2. SVID ANALĪZE

Stiprās puses	Vājās puses
• Izdevīgs ģeogrāfiskais izvietojums • Tuvums valsts galvaspilsētai • Laba satiksme ar galvaspilsētu • Uz zināšanām balstīta ražošanas bāze • Cilvēkresursu esamība • Pozitīva iedzīvotāju bilance • Attīstīts darba tirgus • Zems bezdarba līmenis • Salīdzinoši plašas iespējas privātbiznesa uzsākšanai • Vietējo uzņēmēju aktivitāte • Uz eksportu virzīta rūpnieciskā ražošana • Pašvaldības ekonomiskā aktivitāte un kapacitāte līdzekļu piesaistē (projektu realizācijas pieredze) • Pievilcīga vide ārvalstu investīcijām • Labi koordinēts pašvaldības un tās struktūrvienību darbs • Pašvaldību datu pārvaldes tīkls • Interneta tīkla pārklājuma nodrošinājums • Sakaru un moderno tehnoloģiju attīstība • Koordinējoša IT struktūra • Lauku teritorijas esamība • Tūrismam pievilcīga un aktīva vide, nozīmīgi tūrisma un kultūrvēsturiskie objekti • Sporta, aktīvās atpūtas, izklaides iespējas • Ogres inovāciju un biznesa inkubators	• Finanšu resursu nepietiekamība • Kvalificēta darbaspēka trūkums ar inženiertehnisko izglītību • Augsts sieviešu bezdarba īpatsvars • Aktīvu uzņēmēju apvienību un nozaru asociāciju trūkums • Tūrisma produktu trūkums • Neattīstīts naktsmītņu un tām pielīdzināto tūrisma mītņu tīkls

Iespējas	Draudi
• Ārējo un vietējo investīciju piesaistes veicināšana • Uzņēmējdarbības attīstīšana • Jaunu darba vietu radīšana, jauno speciālistu piesaistīšana • Zināšanu, pieredzes paaugstināšana, darbinieku kvalifikācijas celšana, pārkvalifikācija • Neapbūvēto zemju izmantošana • Sadarbības attīstība ar ārvalstīm, projektu attīstības sekmēšana • Jaunu tehnoloģiju ieviešana • Sadarbības veicināšana ar valsts institūcijām un uzņēmējiem, informācijas aprites uzlabošana, vietējo uzņēmēju atbalstīšana, reklamēšana • Tirdzniecības un pakalpojumu sniegšanas spektra paplašināšana, pakalpojumu pieejamības palielināšana • Naktsmītņu (viesnīca aptuveni 40 – 50 cilvēkiem) un tām pielīdzināto mītņu attīstīšana • Alternatīvu lauku nodarbjumu attīstīšana (ar mērķi piesaistīt tūristus) • Tūristus piesaistošu objektu izveidošana • Netradicionālās lauksaimniecības attīstīšana • Ar tūrisma nozari saistīto uzņēmēju izglītošana • Tūrisma infrastruktūras attīstīšana (novada plāni un kartes – planšetes veidā, virziena rādītāji pilsētā, apraksti pie nekomerciāliem tūrisma objektiem (akmeņi, koki utt.), informatīvās plāksnes pie kultūrvēsturiskiem objektiem (pie ēkām), veloceļiņi, labiekārtotas peldvietas, skatu laukumi, dabas takas gar Ogres upi, utt.)	• Cilvēku intelektuālā potenciāla aizplūšana uz galvaspilsētu • Nespēja un nevēlēšanās strādāt ar modernajām tehnoloģijām • Mainīgā likumdošana, nerēķinoties ar pašvaldības interesēm • Pieaugošie atskaitījumi finanšu izlīdzināšanas fondam • Bieža valsts politikas maiņa, neskaidrība valsts nodokļu politikā • Vispārējā iedzīvotāju veselības, izglītības un sociālā stāvokļa pasliktināšanās • Neaizsargāts vietējais tirgus • Finansējuma samazināšana pašvaldības funkciju izpildei • Neskaidrība par publiskās pārvaldes un pašvaldību reformas ietekmi uz novada attīstību ES uzstādītās prasības • Nav pēctecības valsts attīstības programmu realizācijai • Iedzīvotāju psiholoģiskās nedrošības pieaugums, pasliktinoties sociālekonomiskajai situācijai

3.PERSPEKTĪVĀS ATTĪSTĪBAS JOMAS

Ogres novadam ir lielas iespējas būt vienam no pirmajiem novadiem - Rīgas pilsētas “ekonomikas pārplūšanas efekta” izmantotājiem. Pirmām kārtām, to nosaka tādi objektīvi faktori kā Ogres tuvums galvaspilsētai un teicamās darbaspēka un preču mobilitātes iespējas. Kā atzīmē vairāku uzņēmumu, kuri Ogrī ir izvēlējušies par savu investīciju vietu, pārstāvji, izvēlei starp Rīgu un Ogrī noteicošais ir bijis gan tas, ka no loģistikas viedokļa nav būtiskas atšķirības starp kādu galvaspilsētas priekšpilsētas teritoriju un Ogrī, gan tas, ka mazākā pilsētā ir lielāka pretimnākšana no pašvaldības puses, kas bieži vien ir ļoti būtiski. Tātad otrs arguments ir salīdzinoši vienkāršāka sadarbība ar pašvaldību.

Par Ogres pievilcību liecina arī jau esošās investīcijas, īpaši, ārvalstu investīcijas, tādas kā “Fazer” maiznīca “Druva”, “Hanzas Elektronika” un Ogres Biznesa parks. Ņemot vērā valsts ekonomiskās izaugsmes apjomus, ir pamats domāt, ka investīciju pieaugums Ogres novadā var ik gadu palielināties.

Tomēr, lai Ogres novads varētu pilnībā izmantot gan Rīgas pilsētas “ekonomikas pārplūšanas efektu”, gan investīciju lavīnveida pieaugumu, tam jābūt pievilcīgam investoriem, nodrošinot novadā atbilstošu infrastruktūru un darbaspēku. Ekonomiskā situācijā valstī ir mainīga, arī pie augstas inflācijas uzņēmējiem ir jāspēj izdzīvot, tas ir iespējams savlaicīgi plānojot savas darbības un taupības režīmus ekonomikas krīžu situācijās.

Vietējiem uzņēmumiem ir jābūt konkurētspējīgiem jaunajos ekonomiskajos apstākļos. Tā kā līdz ar iestāšanos ES konkurence nozīmīgi pieaug, nepieciešams likvidēt šķēršļus, kas kavē uzņēmējdarbības uzsākšanu un vietējo mazo un vidējo uzņēmumu attīstību. Uzņēmumiem jāklūst konkurētspējīgākiem, attīstot un pielāgojot jaunākās tehnoloģijas, izstrādājot jaunus produktus, attīstot inovācijas un uzlabojot cilvēkresursu menedžmentu. Teritorijās ar ierobežotu sasniedzamību uzņēmumiem konkurētspējas palielināšanai jāizmanto e-biznesa sniegtās iespējas. Jāsliecās uz elektronisko palīgīdzekļu izmantošanu savā darbā, kā piem. Skype, tele un video konferences internetā, utt.

Viens no svarīgiem attīstības faktoriem ir Klasteru veidošana, kas risina gan nacionālās, gan starptautiskās konkurētspējas palielināšanos, tas viennozīmīgi arī veicina inovatīvo darbību Ogres novadā. Viens no ekonomikas attīstības pamatprincipiem ir eksporta attīstība – klasteri spēs veicināt ārvalstu pakalpojumu attīstību un stiprināt starptautisko konkurētspēju. Šobrīd Ogres novadā iespējams attīstīt vairākus klasteru veidus: pārtikas ražošanas klasteris, finanšu pakalpojumu klasteris. Klasteri var būt par faktoriem, kas piesaista kapitālu.

Svarīgs ekonomikas attīstības priekšnoteikums ir uzņēmumu nodrošinājums ar kvalitatīvu un uzņēmējdarbības prasībām atbilstošu vidi, tādējādi palīdzot radīt darba vietas vietējiem iedzīvotājiem un palielinot vietējo un ārvalstu investoru uzticību reģionālās ekonomikas attīstības potenciālam. To var veidot arī ar savlaicīgu plānošanas dokumentu un attīstības modeļu izstrādes palīdzību. Tā pat kā viens no mūsdienas ekonomiskās situācijas stabilizēšanas procesiem ir PPP mehānismu attīstība Ogres novadā. Ieviešot PPP modeļus tiek nodrošināti vairāki pozitīvi faktori iedzīvotājiem un uzņēmējiem: iedzīvotājiem ir iespējas iegūt labi apmaksātu darba vietu; tā ap PPP modelis palielina nodokļu maksāšanas % no IIN un UIN, veicina pašvaldības teritorijā esošo uzņēmēju darbības paplašināšanos un attīstību.

Finanšu pakalpojumu pieejamība ir būtisks uzņēmējdarbības un ekonomikas attīstības faktors. Kapitālam ir jābūt pieejamākam uzņēmējam. Uzlabota sadarbība starp valsts, pašvaldību, finanšu institūcijām un uzņēmējiem veicinās jaunu atbalsta veidu ieviešanu dažādām mērķa grupām un kopumā uzlabos uzņēmējdarbības vidi. Mazajiem un vidējiem uzņēmumiem nelielos centros un lauku apvidos ir jābūt konkurētspējīgiem pieaugoša tirgus spiediena apstākļos. Konkurētspējas nodrošināšanai ir nepieciešamas investīcijas. Finanšu sektors ir nacionāla līmeņa jautājums, tādēļ reģionālajām institūcijām šajā jautājumā ir nepieciešama cieša sadarbība ar finanšu un centrālajām valsts pārvaldes institūcijām.

Attīstība Ogres novadā nozīmē ne tikai esošo uzņēmumu izaugsmi un potenciālu investoru piesaisti, bet arī pašu ogrieņu iesaistīšanos uzņēmējdarbībā. Ņemot vērā pašreiz izveidoto vidi uzņēmējdarbības attīstībai, var uzskatīt, ka ogrieņi ar augstāko izglītību varētu apsvērt iespējas savas uzņēmējdarbības uzsākšanai Ogrē, šobrīd ir radīti un īstenoti stimuli un atbalsts viņu dzimtajā pilsētā, 2006. gadā tika dibināts Ogres Biznesa un Inovāciju inkubators. Tas attiecas arī uz jauniešiem, kuri patreiz tikai skolas profesoriālajās skolās, kā arī augstskolās citviet. Būtu jāveicina jauniešu iniciatīva un uzņēmība likt lietā iegūtās zināšanas gan

pašnodarbinātības veicināšanai, gan jaunu darba vietu radīšanai. Profesionāli izglītojošās mācību programmas būtu ieteicams papildināt ar uzņēmējdarbības uzsākšanai un veikšanai nepieciešamo pamatzināšanu jeb biznesa pamatu apguvi, kā arī domāt par atbilstošām uzņēmējdarbības atbalsta aktivitātēm. Nepieciešams veidot sasaisti starp uzņēmējiem, izglītības iestādēm un biznesa attīstības struktūrām.

Attīstības prioritātes saskaņā ar Ogres novada attīstības programmu 2007 - 2013:

1. Uzņēmumiem labvēlīgas saimnieciskās vides attīstīšana

Pasākumi:

- 1) Uzņēmējiem labvēlīgas nodokļu politikas attīstība;
- 2) E- pakalpojumu attīstība dokumentu iesniegšanas jomā Ogres novada domē;
- 3) Vienas pieturas aģentūras modelis Ogres novada domē, tā izstrāde un ieviešana

2. Dažādu uzņēmējdarbības formu - MVU, lieli uzņēmumi - attīstīšana un biznesa inkubatoru, industriāli tehnoloģisko parku un klasteru izveide

Pasākumi:

- 1) Tehnoloģiski industriālās teritorijas attīstība Pārogrē;
- 2) Atbalsta centrs uzņēmējiem inkubatora vai plānotā tehnoloģiskā parka teritorijā;
- 3) Uzņēmējdarbībā izmantojamo platību attīstība Ogres novadā.

3. Konkurētspējīgas un inovatīvas vietējās ražošanas un pakalpojumu sektora attīstīšana

Pasākumi:

- 1) Biznesa inkubatora atbalsta programmu veidošana jaunajiem uzņēmējiem;

4. Partnerattiecību attīstīšana starp privāto un sabiedrisko sektoru

Pasākumi:

- 1) PPP projektu attīstība Ogres novadā (PII, infrastruktūras uzlabošanai un Skolas būvniecībai);
- 2) Klasteru programmas attīstība Ogres novadā.

5. Investīciju piesaistes nodrošināšana augstas pievienotās vērtības nozarēs

Projekti:

- 1) Industriālā parka attīstība Pārogrē;
- 2) Investoru kartes un katalogu izveide

6. Finanšu atbalsta pieejamības nodrošināšana uzņēmējdarbībai, nodrošinot piekļuvi informācijai par finanšu resursiem, kā arī pieejamību cita veida konsultācijām

Pasākumi:

1) Informācijas paplašināšana uzņēmējiem un iedzīvotājiem

7. Starptautiskas sadarbības veicināšana, līdzdalība nacionālās un starptautiskās konferencēs, semināros par ekonomiku, uzņēmējdarbību un to organizēšana

Pasākumi:

1) Starptautiskās sadarbības veicināšanas programmas izstrāde;

2) Veicināt Ogres uzņēmēju popularitāti ārvalstīs;

3) Ogres novada uzņēmēju līdzdalības veicināšana Ogres novada sadraudzības pašvaldību un to institūciju organizētajās konferencēs, izstādēs un citos uzņēmējdarbības veicināšanas pasākumos;

4) Informācijas apmaiņa par tirdznieciskās un ekonomiskās sadarbības attīstīšanā ieinteresētajiem uzņēmumiem ārvalstīs

8. Datu bāzes par potenciālajām investīciju vietām (platību, telpām) izveidošana un uzturēšana

Pasākumi:

1) Ogres novada karte investoriem – digitāla;

4.PROGRAMMAS IEVIEŠANAS UZRAUDZĪBAS MEHĀNISMS (MONITORINGS)

Ogres novada uzņēmējdarbības attīstības programmas ieviešanas modelis ir balstīts uz partnerības un procesa pārskatāmības principu nodrošināšanu, kas pieļauj ikviena interesenta iespējas piedalīties programmā noteikto mērķu sasniegšanā un pasākumu un prioritāšu īstenošanā atbilstoši to plāniem, kompetencei, zināšanām un finansu iespējām.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu programmas ieviešanas procesu, Ogres novadā uz savstarpējās vienošanās pamata tiek izveidota Uzraudzības komiteja, kura sastāv no 9 pilnvarotiem locekļiem:

- 5 pašvaldības deputātiem (3 no Ogres pilsētas, 2 no Ogresgala pagasta);
- 2 uzņēmēju pārstāvjiem;
- 2 nevalstisko organizāciju pārstāvjiem.

Uzraudzības komiteju vada Ogres novada padomes priekšsēdētājs, bet tā vietnieks ir uzņēmēju vai nevalstisko organizāciju pārstāvis. Tā sanāk vismaz divas reizes gadā. Uzraudzības komitejas sanāksmes ir atklātas.

Uzraudzības komitejas pienākumi ir:

- pārraudzīt Ogres novada uzņēmējdarbības attīstības programmas ieviešanas gaitu;
- izskata un pieņem lēmumu par Rīcības daļas pasākumu/projektu ieviešanas gaitu;

- izskatīt un pieņemt lēmumu par iesniegtajiem priekšlikumiem programmas un tās rīcības daļas pilnveidošanai;
- izskatīt un pieņemt lēmumu par izmaiņām programmas ieviešanas finansējuma daļā, balstoties uz pašvaldības, uzņēmēju vai nevalstisko organizāciju iesniegtā apliecinājuma pamata;
- izsludināt publisku programmas rīcības daļas atjaunošanu ik pēc trīs gadiem;
- priekšlikumu noraidījuma gadījumā sagatavot un iesniegt pamatotu skaidrojumu priekšlikuma iesniedzējam;
- pieņemt lēmumu par jaunas Ogres novada uzņēmējdarbības attīstības programmas sagatavošanu;
- sagatavot informāciju masu medijiem un sabiedrībai par Ogres novada uzņēmējdarbības attīstības programmas ieviešanas gaitu;
- ik pēc trīs gadiem apstiprina pārskatu par Ogres novada uzņēmējdarbības attīstības programmas ieviešanas gaitu.

Uzraudzības komitejā deleģēto uzņēmēju un nevalstisko organizāciju pārstāvju pienākums ir regulāri informēt attiecīgās interešu grupas par komitejā pieņemtajiem lēmumiem.

Lai nodrošinātu atbalstu Uzraudzības komitejai, kā arī sekmētu kvalitatīvu Ogres novada uzņēmējdarbības attīstības programmas pilnveidošanu, tiek izveidota Ogres novada uzņēmējdarbības attīstības programmas darba grupa, kas sastāv no kvalificētiem Ogres novada padomes speciālistiem, piesaistot uzņēmēju un nevalstisko organizāciju pārstāvjus.

Ogres novada uzņēmējdarbības attīstības programmas darba grupas pienākumi ir:

- izskatīt iesniegtos priekšlikumus par programmas un tās rīcības daļas pilnveidošanu un sniegt rekomendācijas par pieņemamo lēmumu uzraudzības komitejai;
- pilnveidot Ogres novada uzņēmējdarbības attīstības programmu atbilstoši Uzraudzības komitejas pieņemtajiem lēmumiem;
- ik pēc trīs gadiem sagatavot priekšlikumus Ogres novada uzņēmējdarbības attīstības programmas un tās Rīcības daļas pilnveidošanai;
- ik pēc trīs gadiem sagatavot pārskatu par Ogres novada uzņēmējdarbības attīstības programmas un tās Rīcības plāna ieviešanas gaitu.
-

Grozījumi, kas papildina reģiona analītisko raksturojumu, SVID analīzi, Attīstības stratēģiju vai Rīcības daļu var tikt veikti katru gadu līdz novada pašvaldības budžeta apstiprināšanai. Grozījumi nevar būt pretrunā ar noteiktajām prioritātēm.

Ogres novada uzņēmējdarbības attīstības programmas pārskatīšana un pilnveidošana pilnā apjomā notiek katru trešo gadu atbilstoši notikušajiem sociālekonomiskajiem procesiem un attīstības tendencēm.

Objektīvi pamatotus priekšlikumus Ogres novada uzņēmējdarbības attīstības programmas pilnveidošanai var iesniegt Uzraudzības komitejā ikviens interesents ne vēlāk kā līdz katra gada 1.septembrim.

Institūcija, kas ir atbildīga par pasākuma vai projekta īstenošanu Ogres novada uzņēmējdarbības attīstības programmas ietvaros ik gadu – līdz 1.oktobrim – iesniedz Uzraudzības komitejai izskatīšanai informāciju par pasākuma/projekta īstenošanas gaitu.

Informācijas plūsma Ogres novada uzņēmējdarbības attīstības programmā.

